

Romarbrevet Kapitel 5. Övers och komm: Bo Giertz

Romarbrevet Kapitel 5 Den rättfärdige har frid med Gud (Rom 5:1–5)

Översättning

Då vi nu har gjorts rättfärdiga genom tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus. Genom honom har vi också tillträde till denna nåd, i vilken vi nu står, och vi är stolta och glada i hoppet om Guds härlighet. Inte nog med det. Vi är stolta och glada också över våra lidanden. Vi vet ju att lidandet lär oss uthållighet. Genom uthållighet består vi provet, och som beprövade i vi hoppet. Och hoppet kommer icke på skam, eftersom Guds kärlek är utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande, som blivit oss given.

Kommentar

Vad är det nu som följer av rättfärdiggörelsen genom tron?

För det första får vi frid med Gud. Det betyder inte en ny känsla, utan ett helt nytt förhållande till Gud. Det är något som faktiskt blivit annorlunda: vi har fått fred med Gud. Förut var vi hans fiender. Vi levde under hans vrede. Vi trotsade honom eller misstrodde honom eller försökte utnyttja honom för våra egna syften. Nu har vi fred med Gud. Den freden kan också kallas frid. Bibeln använder samma ord i båda fallen.

Denna frid har vi fått genom Kristus. Han har berett oss tillträde till den nåd i vilken vi nu står. Paulus använder uttryck som passar på ett rike eller ett tempel. Det är ju fråga om Guds rike, som här på jorden tar gestalt i kyrkan. Om nåden gäller detsamma som om friden: det är inte en känsla, som jag ibland upplever, utan ett faktiskt förhållande, något som omsluter mig och finns där, oberoende av alla känslor.

Vi kan alltså vara ”stolta och glada” över det hopp vi har. En kristen har visserligen lärt känna sin synd. Han vet hur allvarligt det är med den. Paulus har nyss med skakande allvar gjort klart, att vi ingenting annat förtjänar än Guds vrede dom. Men det som helt dominerar en kristens tillvaro är ändå detta, att vi ”är stolta och glada”. Paulus använder ett ord, som brukar översättas ”berömma sig av”. Det betyder en glädje som är medveten om att man fått något ofantligt dyrbart, en ynnest, ett privilegium, något man kan prisa sig lycklig över att äga. Och detta privilegium är ”hoppet om Guds härlighet”. Paulus har nyss sagt att ingen av oss har kvar den härlighet, vi fått av Gud. Men nu har Kristus vunnit den tillbaka. Vi får vara Guds barn och vi vet, att Gud kommer att låta oss dela hans härlighet i evighet.

Men inte nog med det, säger Paulus. Vi kan till och med vara stolta och glada över våra lidanden. Vi vet att Gud förvandlar dem till något gott, när vi bär dem i tron på Kristus. De lär oss nämligen uthållighet. Vägen hem till Gud går genom många svåriga frestelser och förföljelser. Men de knäcker oss inte. De gör oss starkare. Och just detta, att vi faktiskt består i proven, det befäster vårt hopp – hoppet om att få dela Kristi seger, när han kommer i sin härlighet. Att det hoppet inte är en illusion, det framgår redan av detta faktum, att Kristus här och nu är mäktigt att hålla oss uppe i alla svårigheter.

Det finns ytterligare ett bevis på att hoppet icke är en illusion, säger Paulus. Det är Guds kärlek, som blivit utgjuten i våra hjärtan. Paulus menar det bokstavligt. Guds obegripliga kärlek till oss, som inte är den värdiga, har blivit utgjuten över oss och funnit sin väg in i våra hjärtan som en ström av förlåtelse. Vi vet att Gud älskar oss. Det har hans egen Ande lärt oss.

Guds kärlek till oss syndare (Rom 5:6–11)

Översättning

Ty medan vi ännu var hjälplöst förlorade, gick Kristus när tiden var inne i döden för oss ogudaktiga. Annars vill väl knappast någon gå i döden ens för den som är rättfärdig — fast kanske någon skulle gå så långt att han dog för en god människa. Men Gud bevisar sin kärlek till oss därigenom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare. Så mycket mer skall vi nu, när vi gjorts rättfärdiga genom hans blod, bli frälsta genom honom undan vredesdomen. Medan vi var fiender till Gud, blev vi försonade med honom genom hans Sons död. Hur mycket mer skall vi då inte bli frälsta genom hans liv, nu då vi är försonade. Inte nog med det, utan vi kan också vara stolta och glada i Gud, tack vare vår Herre Jesus Kristus, genom vilken vi har fått försoningen.

Kommentar

Denna kärlek har vi lärt känna genom att Kristus dog för oss, medan vi ännu var syndare. Vi hade inte gjort det ringaste för att förtjäna den. Paulus tänker på sig själv och dem han nu skriver till. När Kristus dog på Golgata, hörde de alla till hans fiender eller också var de totalt likgiltiga för honom. Vi kan uttrycka samma sanning genom att säga, att Kristus dog för oss innan vi ännu var födda. Gud kände alla våra synder. Men ändå älskade han oss. Bland människor kan man möjligen räkna med att någon offer sig för den han har skäl att älska. Men Gud visar sin kärlek genom att Kristus dog för de ogudaktiga och onda, som var hans fiender.

Och just därför har vi ett så bergfast hopp om frälsningen. Har Gud gjort detta, så kommer han också att göra allt som nu kan behövas för att föra oss resten av vägen. Vi märker hur Paulus här skiljer på den frälsning, som redan har vunnits genom försoningen på Golgata, och den frälsning som kommer oss till del när vi tror. På Golgata skedde det grundläggande. Vi blev försonade med Gud medan vi ännu var hans ovänner. Kristus dog för all synd som någonsin begåtts eller kommer att begås. För förlåtelsen finns ingen gräns. Det är denna försoning och förlåtelse, som vi tar emot i tron, när vi kommer till Kristus och blir rättfärdiggjorda. Därför kan nu en ovärdig syndare rent av vara ”stolt och glad i Gud”. Han kan inte annat än lyfta sitt huvud och jubla, när han förstår vad han äger ”tack vare vår Herre Jesus Kristus, genom vilken vi har fått försoningen”.

Adam och Kristus, mänsklighetens två startpunkter (Rom 5:12–21)

Översättning

Alltså finns här en likhet. Synden kom in i världen genom en enda människa, och med synden kom döden. Så kom döden att över alla människor, eftersom alla syndade. Synden fanns i världen redan innan lagen fanns, men synd räknas inte, där ingen lag finns. Ändå härskade döden oinskränkt från Adam till Moses, även över dem som aldrig syndat som Adam genom att överträda en befallning av Gud. Adam är förebilden till honom som skulle komma. Dock är det inte så med nådegåvan, som det var med syndafallet. Genom den endes fall hemföll de många åt döden. Men över de många flödade långt rikare Guds nåd och den gåva nåd som kommer från en enda människa, Jesus Kristus. Med den gåvan är det inte som med följderna av fallet. Den dom som följde på den endes fall blev oss till fördömelse. Men den nådegåva som följde på de många överträdelser, den blev oss till rättfärdighet. Om genom den endes syndafall döden genom denne ende kom till herravälde, så skall de som tar emot den överflödande gåvan av nåd och oförskylld rättfärdighet få ett långt bättre herravälde, i liv, genom denne ende, Jesus Kristus. Alltså: liksom en enda människas överträdelse blev till fördömelse för alla människor, så leder en enda människas rättfärdighetsverk till rättfärdiggörelse för alla människor. De många kom att stå som syndare genom en enda människas olydnad. På samma sätt skall de många komma att stå som rättfärdiga genom en endas lydnad.

Lagen blev tillagd efteråt för att fallet skulle bli så mycket större. Men där synden blev större, där flödade nåden över alla bräddar. Liksom synden hade kommit till makten genom döden, så skulle nu också nåden komma till makten genom rättfärdigheten, och skänka oss evigt liv genom Jesus Kristus vår Herre.

Kommentar

Kristus betyder alltså en ny början för hela mänskligheten. Paulus klagör det genom att jämföra honom med Adam, människosläktets stamfader. Här finns en likhet. Båda har fått en avgörande betydelse för alla efterkommande slakten. Och ändå – vilken olikhet! Genom Adam kom synden in i världen, och genom synden kom döden. Det skedde en genomgripande förändring med människan, något som satte outplånliga spår i vår mänskliga natur. I stället för den självklara kärleken till Gud och den glada lydnaden kom den lika självklara egoismen, som först av allt söker sitt. Sådana föds vi och denna ”arvsynd” tar sen gestalt i ”verksynd” hos alla människor. Som en oundgänglig följd kom också döden. Det behövdes inte några direkta bud, säger Paulus. Lagen gavs ju först långt senare. Det som skiljer oss från Gud är inte bara den medvetna olydnaden – så som alla moralister föreställer sig – utan det är själva den inneboende egoismen, som vi föds med.

Genom Adams fall fick alltså Guds fiende en inteckning i människonaturen, och hela människosläktet kom under den dom, som vilar över synden. Men nu har det skett ett nytt ingripande, som påverkar människornas ställning till Gud på ett sätt, som övergår allt vad som hände vid syndafallet. Paulus måste gång på gång medge att bilden haltar. Det går inte att jämföra Kristi gåva med något annat, inte heller med Adam och syndafallet. Genom Adams fall kom synden till herravälde. Synden ”blev konung”, kunde man också översätta. Men den ”nådegåva” som Kristus ger, har fört oss till herravälde, gjort oss till konungar, så att vi nu kan vara herrar också över döden. När Adam öppnade sig för synden och trodde på Ormen mer än på Gud, då förgiftades människonaturen. Alla har fått del i fallet och olydnaden. Men när Kristus var lydig intill döden och uppfyllde all rättfärdighet och samtidigt dog för de orättfärdiga, då gjorde han det möjligt för oss orättfärdiga att få del i hans rättfärdighet och viset bli rättfärdiga inför Gud.

Lagen blev inte given för att vi skulle kunna göra oss rättfärdiga. Den blev tvärtom given för att vi skulle se hela vår orättfärdighet. Synden skulle ”bli så mycket större”. På det viset skulle vi kunna ta emot den oändligt stora gåvan, när Gud lät nåden ”flöda över alla bräddar” och gjorde det möjligt för alla att bli Guds barn. Den gåvan tar ingen emot, som tror att han egentligen duger sådan han är, möjligen med en eller annan liten förbättring. Just därför skulle det bli klart, vilken överstigitlig avgrund som skiljer oss från Gud.

Hela detta sätt att se på Kristus förutsätter, som var och en kan se, att syndafallsberättelsen är sann. En kristen kan läsa syndafallsberättelsen precis som den står eller han kan räkna med att vi i berättelsen om syndafallet – liksom i berättelsen om skapelsen – har att göra med vad man kallar ”stiliserad historia”, där stora händelseförlopp tecknas med några korta drag, påminnande om en stiliserad teckning. Han kan räkna med att här finns symboler, om man nämligen tar ordet ”symbol” i dess religiösa betydelse och vet, att symbolen inte bara är en bild utan att den rymmer verkligheten och ger oss insikt i sanningen. Men man kan inte komma ifrån den kristna grundsynen, att när Gud gjorde det stora ingripande i världslöppet, som gav upphov till de första människorna, så fick de av honom möjligheten att leva i en obruten gudsgemenskap, i en lycka och trygghet som vi nu inte kan föreställa oss. Det var denna gudsgemenskap som förstördes, när de föll för frestaren och drogs in i det stora upproret mot Gud.

Copyrightregler:

Bo Giertz är upphovsman till såväl översättning som kommentar, Nedladdning och utskrift av såväl översättning som kommentar får endast ske för personligt bruk, All övrig användning av såväl översättning som kommentar måste godkännas av rättsinnehavarna samt Stiftelsen bibelskolan.com åtar sig att förmedla eventuella förfrågningar om vidare användning av översättning och/eller kommentar till rättsinnehavarna.

REGISTER:Nya Testamentet Romarbrevet

